

สรุปคุยกันวันพุธ :

ผลกระทบทางการศึกษาจากปัญหา ขก.

พิเชษฐ เพียรเจริญ *

วันพุธที่ 7 กุมภาพันธ์ 2533 เวลา 19.30 - 21.00 น. เป็นกำหนดการทางสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้จัดรายการคุยกันวันพุธ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคคลที่สนใจทั้งที่เป็นสมาชิกของมหาวิทยาลัย และบุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยในเรื่องและประเด็นที่ทางสำนักฯ ได้กำหนดไว้ ซึ่งในวันพุธดังกล่าวเป็นการพูดคุยในเรื่อง "ผลกระทบทางการศึกษาจากปัญหา ขก." ซึ่งวัตถุประสงค์หนึ่งของการจัดโครงการในครั้งนี้คือเพื่อนำความคิด

ทั้งหมดที่ได้จากการเสวนาไปเผยแพร่เพื่อเป็นข้อมูลในด้านการแก้ไขปัญหาต่อไป การเสวนาในวันนั้น เริ่มเวลาประมาณ 19.35 น. ถึง 22.00 น. ที่ห้องฉายภาพยนตร์ สำนักวิทยบริการ ระหว่างการเสวนา มีการถ่ายทอดโทรทัศน์วงจรปิดภายในห้องสมุดตลอดเวลา ผู้เข้าร่วมเสวนาในวันนั้นประกอบด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ ข้าราชการ นักศึกษาทั้งปริญญาตรีและโทประมาณ 30 คน โดยผู้เข้าร่วมทุกคนมีสิทธิ์ที่จะแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

* นักวิชาการโสตทัศนศึกษา 5 ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผู้นำการเสวนาประกอบด้วย

นายปราโมทย์ กระทบท
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ

นายมานพ จิตต์ภูษา
รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

นายจรัส ชูชื่น เลขาธิการ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

นายณรงค์ฤทธิ์ ศักดา-
รณรงค์ อาจารย์โรงเรียนบารุงอิสลาม
ปัตตานี

นายศิโรจน์ ประยูรศักดิ์
หัวหน้าสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอสายบุรี

นายเกรียงศักดิ์ ศักดิ์คช-
เสน ประธานคณะกรรมการการประถม
ศึกษา ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

กรรมการสามัญศึกษา
จังหวัดปัตตานี และ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการการประถมศึกษาจังหวัดปัต-
ตานี

ผลการเสวนาสรุปลได้ คือ

ขจก. หรือเรียกเต็มว่า
ขบวนการโจรก่อการร้าย ปฏิบัติการ
ก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้คือ
ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา
ขบวนการนี้ไม่มีอุดมการณ์ หลักการ
ที่ตั้งที่แน่นอน ไม่เหมือนกับโจรจีน
คอมมิวนิสต์มาลาया ซึ่งมีที่ตั้งที่แน่นอน

อุดมการณ์ หลักการที่แน่นอน ทำให้
ไม่ทราบว่าจะขบวนการโจรก่อการร้ายที่
แท้จริงมีจำนวนเท่าใด และใครคือโจร
เพราะในบางครั้งที่มีการก่อการร้าย
ก่อวินาศกรรมเพื่อเรียกร้องผลประโยชน์
และค่าคุ้มครองจากครู และ เจ้าของ
สวนยาง จะมีการอ้างชื่อขบวนการ
โจรก่อการร้าย แต่เมื่อจับคนร้ายได้
พบว่าเป็นประชาชนธรรมดา หรือ ขจก.
จอมปลอมที่อ้างชื่อ ขจก. เพื่อเรียกร้อง
หาผลประโยชน์

การปฏิบัติการของ ขจก.
จะเป็นลักษณะการก่อวินาศกรรมข่มขู่
เรียกเงิน การปฏิบัติการต่อวงการ
ศึกษา จะอยู่ในวัฏจักร การจับครู
การฆ่าครู การเผาโรงเรียน การก่อ-
การร้ายต่อการศึกษาเริ่มขึ้นเมื่อ
พ.ศ.2513 โดยการจับครูอรุณวรรณ
แก้วทอง โรงเรียนพอยเบาะ อำเภอ
สายบุรี จังหวัดปัตตานี ทำให้เกิดการ
ปิดโรงเรียนเป็นครั้งแรก เพื่อติดตาม
ครูอรุณวรรณ แก้วทอง และเกิดการ
รวมตัวของครูเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง
กับบ้านเมืองในการแก้ปัญหา โดย
เรียกว่ากลุ่มพิทักษ์สวัสดิภาพครู 3 จังหวัด
ภาคใต้ จากปี พ.ศ.2513 จนถึงปี
พ.ศ.2533 การก่อการร้ายที่มีต่อวงการ
ศึกษาก็ยังคงดำรงอยู่ โดยปฏิบัติการ
จับครู ฆ่าครู การเผาโรงเรียน
เพื่อเรียกร้องค่าคุ้มครอง และ ก่อ

วินาศกรรม เพื่อผลประโยชน์การเงิน และการเมือง การต่อรองกับราชการ สาเหตุที่ก่อการร้ายต่อวงการศึกษา พบว่า

1. โรงเรียน ครู เป็น องค์การที่มีที่ตั้งและสถานที่ปฏิบัติงาน เวลาทำงานที่แน่นอน ง่ายต่อการจับ และก่อวินาศกรรม

2. ครูไม่มีอาวุธและกำลัง อำนาจที่จะต่อสู้ได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน ครู กับชุมชนน้อยลง

ผลกระทบทางการศึกษา

จากปัญหา ขก.

ผู้ที่ร่วมเสวนามีความคิดเห็น ร่วมกันว่า ขก. นั้นได้สร้างผลกระทบ ทางการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย รวมถึง การศึกษานอกระบบโรงเรียนด้านต่างๆ พอสรุปได้ว่า

1. กระทบต่อการจัดการ ศึกษา การเรียนการสอน คุณภาพ การศึกษาซึ่งกระบวนการจัดการศึกษา ประกอบด้วย

- กระบวนการเรียนการสอน
- กระบวนการบริหาร
- กระบวนการนิเทศก์

ขบวนการ ขก. ได้สร้างความหวาดกลัว ตัวผู้ปฏิบัติงานคือครู เป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ซึ่งต้องปฏิบัติงานในพื้นที่ ห่างไกลและอันตราย ทำให้เกิดการ

ระงับของกระบวนการจัดการศึกษา ทั้ง 3 ส่วนดังกล่าว

2. เกิดการปิดโรงเรียน หยุดการเรียนการสอน การศึกษาของ นักเรียนระงับลง เพราะเป็นทางเลือก สุดท้ายของครูในอำนาจการต่อรอง และเรียกร้องความสนใจ

3. ครู และผู้ปฏิบัติงาน เสียขวัญและกำลังใจ

4. เกิดการเผชิญหน้ากัน ระหว่างครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาอิสลาม อันเนื่อง มาจากครูที่ถูกจับส่วนใหญ่ นับถือ ศาสนาพุทธ ทำให้เกิดความเข้าใจผิด

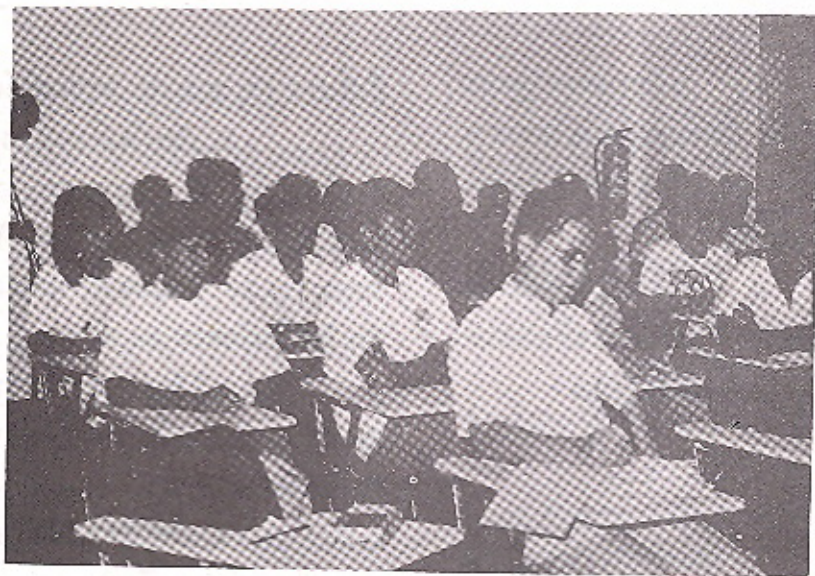
5. การศึกษาเป็นอัมพาต เนื่องจากการหยุดโรงเรียนไม่ได้อยู่ใน วงจำกัดเฉพาะโรงเรียนเดียว แต่ขยาย ออกไปหลายๆ โรงเรียน

6. การศึกษาคุณภาพต่ำ ลง เนื่องจากกระบวนการการศึกษา ไม่สมบูรณ์

7. โครงการต่างๆที่มหา- วิทยาลัย จะช่วยเหลือชุมชนในพื้นที่ อันตราย มีการก่อการร้ายต้องยกเลิก ทำให้ประชาชนในพื้นที่นั้นขาดโอกาส ที่จะได้รับความช่วยเหลือ

8. โครงการวิจัยบางเรื่อง ในพื้นที่การก่อการร้ายทำวิจัยไม่ได้ ทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อน

ปัญหา ขก. นอกจากจะกระทบต่อการศึกษาแล้ว ยัง กระทบต่อด้านเศรษฐกิจ การเมือง การท่องเที่ยวความปลอดภัยของประ ชาชน และด้านอื่นๆ โดยประเมินค่า ไม่ได้

แนวทางการแก้ไข

ผู้ร่วมเสวนาได้แสดงความ
คิดเห็นในแนวทางแก้ไขปัญหาคือ

1. สถาบันการศึกษา ครู
ควรจะทำหน้าที่ช่วยเหลือชุมชน
สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพิ่มมากขึ้น
จะต้องให้ชุมชนยอมรับว่า โรงเรียน ครู
เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนซึ่งหากเกิด
ปัญหาการก่อการร้าย การจับครู
ชุมชนคงจะช่วยเหลือได้เพราะเป็น
ส่วนหนึ่งของชุมชน

2. ควรมีการวิเคราะห์
หลักสูตรว่าหลักสูตรในปัจจุบันสอดคล้อง
กับสภาพชุมชน วัฒนธรรม หรือไม่
อย่างไร

3. ควรจะมีการตั้งที่ว่าการ
การตำบลโดยรวมหน่วยราชการหลาย
หน่วย เหมือนกับที่ว่าการอำเภอ เช่น
มีเกษตรตำบล พัฒนาการตำบล โดย
จะเกิดการร่วมกันในการทำงานช่วย
เหลือชุมชน

4. ควรจะมีการรวมอำนาจ
ที่ส่งผลต่อความสงบสุขของพื้นที่ ได้แก่
อำนาจบ้านเมืองส่วนกลางกับอำนาจ
ท้องถิ่น ซึ่งการรวมอำนาจ 2 ด้านนี้
จะส่งผลให้อำนาจโจรผู้ร้ายน้อยลง

5. ควรเพิ่มค่าตอบแทน
แก่กำนันและผู้ใหญ่บ้านเพิ่มขึ้น เพราะ
เป็นผู้รับผิดชอบลูกบ้านจำนวนมาก
และเป็นผู้มีอำนาจในท้องถิ่น เป็นผู้
รู้ว่าใครคือใครในท้องที่ที่ตนรับผิดชอบ
ซึ่งบางครั้งอำนาจบ้านเมืองคือปกครอง
และตำรวจยังไม่ทราบว่าเป็นใครคือใคร
และใครคือโจร

6. ข้าราชการผู้ปฏิบัติงาน
ในพื้นที่ควรจะได้รับ การเลือกสรร
อย่างรอบคอบตามนโยบายของ ศอ.บต.
ไม่สร้าง ปัญหา กับประชาชน

7. อำนาจการตัดสินใจ
การบริหาร ควรจะกระจายให้ส่วนภูมิภาค
มากกว่ารวมอยู่ที่ส่วนกลาง

8. นโยบายของรัฐและโครงการต่างๆ มีมากมายหลายโครงการควรที่จะเพิ่ม และเน้นด้านคุณภาพทางการศึกษามากขึ้น

9. ควรจะมีบัญชีรายชื่อคนในหมู่บ้านเพื่อการตรวจสอบคน-แปลคหน้า และโจรก่อการร้าย

ข้อคิด

1. รัฐได้จัดระเบียบกำลังการต่อสู้กับ ขก.มาร่วม 3 ทศวรรษแล้ว ตั้งแต่ระดับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น จนถึงกองบัญชาการรบ รัฐสามารถปราบได้หรือไม่ ผู้ร่วมเสวนาให้ความคิดที่สามารถปราบได้

2. หลักสูตรการศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ควรได้รับการปรับปรุงหรือไม่ เพราะขัดกับหลักความจริง และได้ผลหรือไม่

3. ผลกระทบทางการศึกษา จากปัญหา ขก. จะมีส่วนทำให้เกิดปัญหาทั้งหมดต่อคุณภาพการศึกษาระดับประถมของปัตตานีทั้งหมดหรือไม่ หรือเป็นสาเหตุหนึ่งในหลายๆ สาเหตุ

4. ทำไมพนักงานสาธารณสุข อนามัย จึงไม่ถูกจับตัวเหมือนครู สปช. น่าจะมีวิธีการคัดเลือกบุคคลเหมือนกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่

5. ควรจะได้มีการศึกษาระยะเวลา สถานที่ ความถี่ ที่ขก. ปฏิบัติการก่อการร้ายอย่างจริงจัง

ท้ายสุดของการเสวนาเป็นการ

ทั้งสิ้น 19 คน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. เรื่องในการเสวนา ส่วนใหญ่เห็นว่าดี เหมาะสม ทันทับเหตุการณ์ มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 73.68 ไม่แสดงความคิดเห็น 5 คน คิดเป็นร้อยละ 26.31

2. วิธีการเสวนาในรูปแบบเสวนา เห็นว่าเหมาะสมทั้ง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ประโยชน์ที่ได้รับ ผู้เข้าร่วมเสวนาให้ความเห็นว่า

3.1. ได้ทราบข้อคิดเห็น และมุมมองมากยิ่งขึ้น ในปัญหาของ ขก. ที่มีผลต่อการศึกษา

3.2. ได้รับความรู้ และแนวคิด รู้จักสังคมภายนอกมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

3.3. เป็นแหล่งที่มาของข้อมูล และแนวทางเสนอแนะ ที่ผู้เข้าร่วมเสวนาจะได้รับ

3.4. ผู้นำการเสวนาได้ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น ซึ่งผู้เข้าร่วมเสวนายังไม่ทราบ

3.5. ได้รับความรู้ และแนวคิดของผู้นำการเสวนาที่เป็นข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์จริง

3.6. ได้ทราบความเป็นไปของเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย

4. สถานที่ ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 78.94 ไม่เหมาะสม 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.78 ไม่แสดงความคิดเห็น 1 คน

ผู้ที่ให้คำตอบว่าไม่เหมาะสมส่วนใหญ่สรุปเหตุผลว่าสถานที่คับแคบเกินไป สามารถจุคนได้น้อย และเครื่องปรับอากาศเย็นเกินไป

5. เวลาส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 68.42 ไม่เหมาะสม 5 คน คิดเป็นร้อยละ 26.31 ไม่แสดงความคิดเห็น 1 คน

ผู้ที่ให้คำตอบว่าไม่เหมาะสม ส่วนใหญ่สรุปเหตุผลว่าควรขยายเวลาให้มากกว่านี้ โดยขยายเวลาเป็น 19.00-22.00 น. ของทุกเดือน มีผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คน ให้ความเห็นว่าควรเป็นวันหยุด

6. การประชาสัมพันธ์ผู้ที่ให้คำตอบว่าเหมาะสม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 52.63 ไม่เหมาะสม 9 คน คิดเป็นร้อยละ 47.36

ผู้ที่ให้คำตอบว่าไม่เหมาะสม ส่วนใหญ่สรุปเหตุผลว่าควรจะมีการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยมากกว่านี้ และมีระยะเวลาานาน

7. หัวข้อที่สนใจที่ต้องการจะให้จัดต่อไป

7.1 การจัดการศึกษาในท้องถิ่นภาคใต้

7.2 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยพุทธ-ไทยมุสลิม ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.3 การจัดการศึกษากับนักเรียน นักศึกษา ในมหาวิทยาลัย

7.4 มอ.ปัตตานีกับการร่วมแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

7.5 ทิศทางและแนวทางการศึกษาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 7

7.6 ระบบการศึกษาของนักศึกษามอ.ปัตตานีอยู่ในระดับมาตรฐานแค่ไหน

7.7 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องการมหาวิทยาลัยของรัฐมากแค่ไหน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ควรจะมีวิทยากรที่มีประสบการณ์ในเรื่องที่เสวนาเพิ่ม เช่น ทหาร ตำรวจ ผู้นำท้องถิ่น

